

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Валентина Иванова Георгиева

на тема

**СЪПОСТАВИТЕЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА БЪЛГАРСКАТА И АНГЛИЙСКА
ВОЕННА ТЕРМИНОЛОГИЯ
(В ОБЛАСТТА НА ОПЕРАЦИИТЕ ПО ПОДДЪРЖАНЕ НА МИРА)
за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”**

Валентина Иванова Георгиева е задочна докторантка в секцията по терминология и терминография на Института за български език „Проф. Л. Андрейчин” към БАН от 4.01.2013 г., но е готова предсрочно с дисертационния си труд благодарение на годините преподавателски и изследователски опит по специализиран военен английски език във ВВМУ „Н.Й.Вапцаров” – гр. Варна (1999-2010) и Военна академия „Г.С.Раковски” – гр. София (от 1.11.2010 и понастоящем).

Като президент на Централноевропейската асоциация по канадски изследвания познавам лично докторантката от две нейни публикации по въпроси, свързани с канадското влияние върху преподаването на военен английски в България и по джандър въпросите в канадската и българска армия, които са доказателство за разнопосочните, но сериозни научни интереси на докторантката.

Предложеният ми за становище дисертационен труд е върху интересен и неизследван проблем, към който е подходено от гледна точка на контрастивната лингвистика. Изследваният корпус от около 2300 термина от двата съпоставяни езика е достатъчен като обем за извеждане на изводи. Избраните методи са подходящи за целта, която е поставена в труда: да се анализират специфичните характеристики на българската и английска военна терминология (в частност терминосистемата на операциите по поддържане на мира) на базата на изясняване на процесите, протичащи в българската военна терминология и изследване на влиянието на английската военна терминология. Сериозното влияние на английския език се доказва последователно в трите глави на дисертацията.

Глава 1 представя задълбочен теоретичен анализ на системните отношения на термините, които са ексцерпирани като базови в изследваната терминосистема благодарение на статистически подход. Тук се съдържа и важен практико-приложен елемент в дисертацията с предлагането на *специализирани тематични области* за изучаване в специализиран курс по английски, които са обобщение на предложения на миротворци в проведена с тях анкета.

В Глава 2 се изследват лексикосемантичните процеси терминологична полисемия, синонимия и антонимия, обобщени като семантична и формална вариантност. Благодарение на многобройни примери се представя класификация за съпоставителен анализ, която позволява обособяването на категории симетрични и несиметрични термини. Изясняват за причините за поява на междуезикова асиметрия. Подчертан е основният екстралингвистичен фактор, влияещ върху явленията в българската военна терминология: изискването за синхронизиране на българската с английската стандартизирана терминология поради международния характер на операциите по поддържане на мира.

Глава 3 е най-обемната и е посветена на проблемите на терминообразуването в двете терминосистеми. След задълбочен анализ на различните начини на терминообразуване са направени обобщения за тяхната честотата, на базата на които се очертават тенденциите в развитието на терминологичните системи в двата езика (употреба на абривиатури, образуване на терминологични словосъчетания, активизиране на чужди словообразователни форманти, образуване на термини чрез метафоричен и менонимичен пренос на значението на ощоупотребими думи), както и основната тенденция - към интернационализация на българската военна терминология с наличието на материални заемки и калки, които са както термини и термини словосъчетания, така и препозитивни форманти и наставки. Направен е и опит за анализ на военната терминология от гледна точка на дискурса, което би било обект на бъдещо изследване.

По темата на дисертацията са публикувани пет статии.

Основният принос е в съпоставителното изследване на военни терминологичните единици в български и английски език в техните системни взаимовръзки, което може да служи за модел за подобни съпоставителни изследвания и в други научни и професионални области. Изследването помага да се изучи влиянието на английския език и да се очертаят някои тенденции в съвременния български език в резултат на това влияние.

Дисертационният труд е отлично структуриран, с добро изложение и аргументация на тезите. Представеното изследване е първото сериозно изследване на българската военна терминология и едно от малкото съпоставителни терминологични изследвания на български и английски специализирани терминологии в българската лингвистична наука. Трудът предлага методология за съпоставителни терминологични изследвания, която може да се използва и в бъдещи изследвания. Практико-приложният принос е ценен за преподавателската практика на специализиран английски език, превода на официални международни документи и при съставянето на специализирани речници.

Заключение: Дисертационният труд на Валентина Иванова Георгиева отговаря напълно на изискванията на чл. 27 от ППЗРАСРБ. Убедено давам своята положителна оценка и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на докторант Валентина Иванова Георгиева образователната и научна степен "доктор".

проф. д-р Дияна Янкова
Департамент „Англицистика“
Нов български университет
София

01.08.2014 г.